

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2014. gada 16. maijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķinis, tiesneši Kaspars Balodis un Kristīne Krūma,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto SIA „Arsenal Energy”, SIA „EcoZeta”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ENERCOM PLUS”, „SIA „Ošmaļi Energy””, SIA „Piejūra Energy”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Winergy”, SIA „Zemgales enerģijas parks” un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Zemgaļi JR” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 70/2014),

k o n s t a t ē j a:

1. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma (turpmāk arī – SEN) 3. panta 1. punktu un 4. panta 1. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 91. panta pirmajam teikumam un 105. pantam.

2. SEN 3. panta 1. punkts paredz, ka ar subsidētās elektroenerģijas nodokli tiek aplikti ienākumi, kuri gūti no obligātā iepirkuma ietvaros pārdotās elektroenerģijas. Savukārt SEN 4. panta 1. punkts noteic, ka subsidētās elektroenerģijas nodokļa maksātāji ir elektroenerģijas ražotāji, kuriem ir tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likums noteic, ka personas pieteikums Satversmes tiesai ir atzīstams par konstitucionālo sūdzību un lieta ierosināma tad, ja pieteikums atbilst šā likuma 18. un 19.² panta prasībām.

5.1. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa prasa, lai pastāvētu pamatota iespējamība, ka apstrīdētā norma aizskar pieteikuma iesniedzēju.

No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzēji ir komersanti, kuriem piešķirts valsts atbalsts elektroenerģijas ražošanai – tiesības pārdot elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Apstrīdētās normas kopš 2014. gada 1. janvāra paredz Pieteikuma iesniedzēju pienākumu maksāt subsidētās elektroenerģijas nodokli.

Līdz ar to apstrīdētās normas skar Pieteikuma iesniedzēju tiesības un pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas prasībām.

5.2. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa paredz, ka konstitucionālo sūdzību (ieteikumu) var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Izskatāmajā gadījumā secināms, ka nepastāv tādi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, ko Pieteikuma iesniedzēji būtu varējuši izmantot savu pamattiesību aizsardzībai.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrais teikums paredz: ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (ieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otro teikumu šajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no brīža, kad apstrīdētās normas ir stājušās spēkā, proti, no 2014. gada 1. janvāra.

Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2014. gada 25. aprīlī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots un pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un ceturtās daļas otrā teikuma prasībām.

5.3. Pieteikums daļā par apstrīdēto normu atbilstības izvērtēšanu Satversmes 1. un 105. pantam atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

5.4. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu izvērtēt apstrīdēto normu atbilstību arī Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka, izvērtējot kādas normas atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, nepieciešams noskaidrot, pirmkārt, vai un kuras personas (personu grupas) atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos; otrkārt, vai apstrīdētā norma paredz atšķirīgu attieksmi; treškārt, vai atšķirīgajai attieksmei ir objektīvs un saprātīgs pamats, proti, vai tai ir leģitīms mērķis un vai ir ievērots samērīguma princips (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2011. gada 10. jūnija sprieduma lietā Nr. 2010-69-01 10. punktu*).

Pieteikumā ir norādīts, kuras personas, pēc Pieteikuma iesniedzēju domām, atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos. Tāpat pieteikumā ir norādīts, kādā veidā izpaužas ar apstrīdētajām normām radītā atšķirīgā attieksme.

Tomēr pieteikumā nav vērtēts tas, vai iespējamai ar apstrīdētajām normām paredzētajai atšķirīgajai attieksmei ir objektīvs un saprātīgs pamats un vai iespējamā atšķirīgā attieksme ir samērīga. Pieteikumā ietverta vispārīgo norādi, ka apstrīdētajām normām nav nedz saprātīga, nedz arī objektīva attaisnojuma, nevar atzīt par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Līdz ar to pieteikums šajā daļā neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas kolēģiju praksi atbildes raksts no institūcijas, kas izdevusi apstrīdēto aktu, netiek prasīts gadījumos, kad Satversmes tiesā jau ir ierosināta lieta ar identisku prasījumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2010. gada 19. maija lēmumu par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr.133/2010 un 2013. gada 7. oktobra lēmumu par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr.174/2013*).

2014. gada 9. maijā Satversmes tiesa pēc pieteikuma Nr. 44/2014 ir ierosinājusi lietu Nr. 2014-12-01 „Par Subsīdētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam”, un Saeima jau ir uzaicināta iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu. Tomēr Satversmes tiesas kolēģija atzīst, ka pieteikumā Nr. 70/2014 ietverts plašāks juridiskais pamatojums nekā pieteikumā Nr. 44/2014.

Līdz ar to Saeimai ir piešķiramas tiesības iesniegt atbildes rakstu arī lietā, kas ierosināma pēc pieteikuma Nr. 70/2014.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam” pēc SIA „Arsenal Energy”, SIA „EcoZeta”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ENERCOM PLUS”, „SIA „Ošmaļi Energy””, SIA „Piejūra Energy”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Winergy”, SIA „Zemgales enerģijas parks” un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Zemgaļi JR” pieteikuma (pieteikums Nr. 70/2014).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2014. gada 16. jūlijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Atteikties ierosināt Satversmes tiesā lietu par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis